

Grænseforeningens Sendemandsmøde 2025

10.-11. maj 2025 på Hotel Svendborg

GRÆNSEFORENINGEN

Layout Prik

Tryk Jørn Thomsen Elbo A/S

Forsidefoto Alexander Leicht Rygaard/Grænseforeningen

GRÆNSEFORENINGEN

Indhold

- 5 **Dagsorden for Grænseforeningens
Sendemandsmøde 20205**
- 7 **Skriftlig beretning om Grænseforeningens
virksomhed 1. januar-31. december 2024**
- 33 **Grænseforeningens vedtægter**
- 40 **Hovedbestyrelsens forslag til nye vedtægter**
- 59 **Grænseforeningens nuværende strategi**
- 61 **Hovedbestyrelsens forslag til ny strategi
for Grænseforeningen**
- 63 **Grænseforeningens budget 2025**

Dagsorden

Jf. Grænseforeningens vedtægter §21, stk. 3

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab
4. Bestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag
 - a. Vedtægtsændringer fra bestyrelsen
 - b. Ny strategi
8. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen
9. Valg:
 - a. Bestyrelse (jvf. § 15)
 - b. Revisor
10. Eventuelt

Indstillinger til valg til bestyrelse (jf. § 15)

Følgende bestyrelsesmedlemmer er på valg i 2025:

Hovedstaden: Erling Rørdam (genopstiller – der er modtaget indstilling)

Midtjylland: Horst-Werner Knüppel (genopstiller – der er modtaget indstilling)

Nordjylland: Jørgen Bruun Christensen (genopstiller ikke)

Sjælland: Stig Andersen (genopstiller – der er modtaget indstilling)

Syddanmark: Per Grau Møller (genopstiller ikke)

Derudover er der kommet følgende fire indstillinger:

Nordjylland: Lars Henrik Callesen

Nordjylland: Ane Dragsbæk Poulsen

Syddanmark: Mogens Ladegaard

Tilbage til fremtiden med afsæt i formålsparagraffen

Skriftlig beretning om Grænseforeningens virksomhed 1. januar-31. december 2024:

Vladimir Lenin sagde meget berømt, at "der er årtier, hvor intet sker, og der er uger, hvor årtier sker". Samme fornemmelse sad jeg til tider også med som nyvalgt formand i det forgangne år. Lad mig formulere det diplomatisk: Det har ikke været kedeligt, siden jeg blev valgt af jer.

Grænseforeningen påbegyndte i 2024 en proces, der har til formål at fremtidssikre vores forening, fremhæve lokalforeningernes rolle og formidle tydeligere, hvorfor Grænseforeningen forbliver evig relevant i sit folkeoplysende arbejde til gavn for Sydslesvig og grænselandet.

Et vigtigt led i denne proces har været udarbejdelsen af en ny strategi, som både er blevet drøftet i hovedbestyrelsen og til lokal-

foreningsmøder. Den nye strategi burde klart og tydeligt understrege Grænseforeningens historiske mission og samtidig vise vej i fremtiden med afsæt i formålsparagraffen.

I samme ombæring blev sloganet 'For en åben danskhed' sløffet, ligesom projektet 'Kultur møde-ambassadørerne' blev endeligt nedlagt i efteråret 2024. Det er værd at fremhæve, at der i denne forbindelse har været bred enighed i hovedbestyrelsen samt positive tilbagemeldinger fra lokalforeningsmøderne om ambitionen om at tage formålsparagraffen bogstavelig og sætte større fokus på folkeoplysningen om grænselandet og Sydslesvig fremadrettet.

*Magasinet Grænsen fik i 2024
et nyt og tidssvarende design.*

Hovedbestyrelsen var i forbindelse med strategiarbejdet blandt andet på et strategiseminar på Dalum Landbrugsskole i Odense i weekenden den 6.-8. september. Herudover har vi afholdt regelmæssige hovedbestyrelsesmøder, og forskellige udvalg under hovedbestyrelsen har set nærmere på vedtægter, forretningsorden samt strategien og er kommet med udkast til forbedringer. En stor tak skal der herfra lyde til mine myreflittige kolleger.

Nu er næste skridt, at medlemsdemokratiet afgør, om den indstillede nye strategi skal være udgangspunktet for vores fremtidige ageren. Det sker i dag, til Grænseforeningens Sendemandsmøde 2025, hvor vi sammen skal fastlægge rammerne for vores videre arbejde.

Såfremt strategien skulle blive vedtaget – hvilket jeg selvfølgelig håber – er det op til Grænseforeningens sekretariat at sætte handling bag ordene, selvfølgelig i tæt samarbejde med lokalforeningerne og vores samarbejdspartnere syd for grænsen.

Personligt er jeg enormt optimistisk på Grænseforeningens vegne. Vi er en privilegeret forening, der takket været vores ildsjæle i lokalforeningerne, dedikerede medarbejdere på sekretariatet samt samarbejdspartnere har en stærk udgangsposition til at synliggøre Sydslesvig og grænselandet i resten af Kongeriget.

Foto: Grænseforeningen

Hjertets treklang

Folkeoplysning er en af Grænseforeningens vigtigste opgaver. I forlængelse heraf kommunikerer foreningen på en række platforme. Flagskibet er magasinet Grænsen, der sætter fokus på mindretal, sprog og kultur i grænselandet. Magasinet er finansieret af Folketingets

Sydslesvigudvalg og sendes til alle medlemmer og en række beslutningstagere og meningsdannere.

I 2024 har magasinet Grænsen fået et nyt, tidssvarende layout og er udkommet seks gange med følgende temaer (magasin nr. 2 på 60 sider og ➡

Foto: Martin Ziemer

Årets tredje nummer af magasinet Grænsen havde tema om Europeada, fodboldslutrunderen for Europas mindretal, som blev afholdt i grænselandet.

magasin nr. 6 på 52 sider havde ikke et overordnet tema):

- 'Tyskland og Norden' (48 sider)
- 'Europeada 2024' (52 sider)
- 'Tidligt ud af skolen. Stadig i mindretallet' (40 sider)
- 'Tønder Festival 50 år' (52 sider)

Magasinet udgives også digitalt på Grænseforeningens hjemmeside og som nyhedsbrev for at nå ud til endnu flere mennesker. Nyhedsbrevet har gennem årene udviklet sig til en væsentlig platform for foreningen, og det har nu nået nye højder. I 2024 har modtagerantallet for nyhedsbrevet nemlig oversteget modtagerantallet (antal adresser) for magasinet.

Modtagerantallet for nyhedsbrevet stiger år for år, særligt når vi deltager på de forskellige messer landet rundt. Modtagerantallet for magasinet falder derimod i takt med, at antallet af medlemmer falder. Det er derfor vigtigt at fastholde det gode fokus på nyhedsbrevet, så magasinets indhold fortsat når ud til mange mennesker.

Grænseforeningen udsender ikke kun magasinet Grænsens indhold via nyhedsbrev. Som navnet indikerer, er det løbende nyheder, der er det primære indhold. I løbet af året er der produceret 131 nyhedsartikler, som er blevet publiceret på Grænseforeningens hjemmeside. Ca. hver anden uge er nyhederne så blevet samlet i et nyhedsbrev. I 2024 blev der udsendt 30 nyhedsbreve, inklusive seks udgivelser af magasinet Grænsen. Ved udgangen af året lå modtagerantallet for nyhedsbreve på 5.661.

Nyhederne er også blevet delt på Grænseforeningens Facebook-side, hvor det samlet set blev til 222 opslag, der også inkluderer magasinartikler, egenproducerede videoer, billeder og linkdelinger. Opslagene nåede i alt ud til 559.652. Det høje antal skyldes især en række videoer, der på effektiv vis nåede meget langt ud i Facebook-sfæren. Grænseforeningen har en følgerskare på 5.220 personer på Facebook.

*Elevambassadører Johanne og
Arwen fra A.P. Møller Skolen i Slesvig
quizzede til Ungdommens Folkemøde i
Valbyparken, København.*

På tværs af Grænseforeningens medieplatforme – magasinet Grænsen, nyhedsbrev og sociale medier – er der altså omtrent 5.000 følgere.

Ovenstående medførte, at Grænseforeningens hjemmeside i 2024 blev besøgt 147.000 gange. Desuden er der løbende blevet udarbejdet pressemeddelelser og øvrigt materiale, der understøtter Grænseforeningens projekter, bl.a. offentliggørelsen af en ny formand og senere en ny generalsekretær. Det har ført til 643 medieomtaler – et tal, der dækker over, hvor mange gange Grænseforeningen er nævnt i artikler og lignende. Tallet viser dog ikke, at Grænseforeningen også løbende hjælper pressen med at finde de relevante kilder i det danske mindretal, hvilket især skete i 2024, hvor dronning Margrethe abdicerede, og Frederik blev konge og senere på året besøgte det danske mindretal sammen med dronning Mary.

Undervisning for alle

Undervisning er et stort satsningsområde for Grænseforeningen.

Folkeoplysningen for børn og unge foregår ved, at vi udarbejder undervisningsmaterialer til ungdomsuddannelserne, som kan tilgås på vores kendte digitale platforme ietgraenseland.dk og imGrenzgebiet.de, og til grundskolen, der tilgås via siden mojnmojn.graenseforeningen.dk

I 2024 har vi løbende udviklet nye aktiviteter til de to platforme til ungdomsuddannelserne i kombination med et fysisk materiale i form af nye samtalekort. Udover de nævnte kort har vi lavet aktiviteter og forløb, så der sammenlagt er kommet 14 nye opgaver på ietgraenseland.dk og 11 nye opgaver til imGrenzgebiet.de.

De to platforme er blevet besøgt hhv. 3.700 og 3.300 gange i løbet af 2024.

Til grundskolen har vi ligeledes udviklet forløb og aktiviteter, så portalen ved årets udgang havde 27 tekster med tilhørende aktiviteter.

Foto: Poul Struwe Nielsen/Grænseforeningen.

Løbende har vi testet og vist platformens indhold frem ved forskellige faglige konferencer. Platformen har i perioden haft 1.500 besøg, og i 2025 skal den for alvor ud at leve.

De nævnte materialer er ikke det eneste, som vi gør ift. undervisning og uddannelse. Vores konsulenter

rådgiver og hjælper også skoler med skolebesøg i grænselandet samt tager på besøg på skoler og uddannelsesinstitutioner.

Således har vi besøgt og/eller samarbejdet med flere professionshøjskoler, SDU, Københavns Universitet,

*Grænseforeningens samtalekort
blev lanceret i februar 2024.
Kortenes illustrationer er lavet af
grafiker Bjørg Bille Bjørn.*

DIIS og mange gymnasier og grundskoler. I den forbindelse har vi været i kontakt med omkring 695 personer fra forskellige uddannelsesinstitutioner og 560 grundskoleelever.

Vi var også til stede på Historielærernes Dag i Jelling og Roskilde, Samfundslærernes Dag i Aarhus og København samt Tysklærerdagene i Flensborg. Alle steder mødte vi engagerede lærere fra de respektive fag i grundskolen.

Udover vores konsulenter yder vores ambassadørkorps også en indsats for at udbrede kendskabet til grænselandet. I centrum står Grænseforeningens Elevambassadører, der består af unge fra de to danske mindretalsgymnasier i Sydslesvig og det tyske mindretals gymnasium i Aabenraa. Korpsen er også en vigtig måde at nå ud til børn og unge med fortællingen om grænselandet.

Elevambassadørerne har i løbet af 2024 mødt mere end 4.550 primært unge fra Danmark ifm. besøg på ➡

Foto: Alexander Leicht Rygaard/Grænseforeningene

Det sønderjyske kaffebord er altid et tilløbsstykke på Folkemødet Bornholm. I 2024 satte et regnvejr dog en stopper for den helt store fest.

ungdomsuddannelser og besøg i Sydslesvig. Derudover bød 2024 også på en aktivitetsdag for Elevambassadørerne med 56 deltagere og to seminarer med hhv. 62 deltagere på det første seminar og 51 deltagere på det andet seminar.

Elevambassadørerne lykkes med autentisk kommunikation om, hvordan lige netop de oplever at være unge i grænselandet i dag. Det er meget lærerigt for unge i de danske grundskoler og ungdomsuddannelser at møde og høre om mindretallets unge og deres ungdomsliv, der både ligner og ikke ligner deres eget.

Grænseforeningens andet ambassadørkorps, Kulturmødeambassadørerne (KMA), kæmpede igen i 2024 med manglende tilslutning og udfordringer med rekruttering. Der blev i perioden gennemført 12 besøg rundt om i landet. Grundet rekrutteringsvanskelighederne og ændringer i Grænseforeningens formål blev det besluttet at nedlægge korpset pr. 1. januar 2025.

Vi skal fortsat knytte bånd mellem Danmark og Sydslesvig

Når det gælder det dansk-sydslesvigske skolesamarbejde, oplever vi stadig efterdønninger af nogle årgange, hvis skolegang har været påvirket af nedlukningerne under coronapandemien. Men vi arbejder stadig hårdt på at få endnu flere udvekslinger på plads.

Målet var at komme over de 54 udvekslinger fra 2023, men vi fik desværre kun matchet 40 familier til de to ugers udveksling. I 2024 deltog vi bl.a. på Skoleledernes Årsmøde for at reklamere for indsatsen, og det var vores indtryk, at mange i skoleverdenen gerne vil hjælpe os med at udbrede kendskabet til udvekslingen, men at meget få kendte til det på forhånd.

Indsatsen i efteråret 2024 kombineret med en ekstra skalle i 2025 skulle gerne medføre, at vi i 2025 ser flere elever besøge og bo hos hinanden.

Foto: Alexander Leicht Rygaard/Greenseforeninger

Efterskolerne og de sydslesvigske elever, der kommer et år på efterskole i Danmark, er også en af de ting, vi arbejder meget på. Det sker bl.a. ved at deltage i den årlige efterskolekonference, der i 2024 fandt sted på Duborg-Skolen i Flensborg.

Der er en balancegang, når det gælder antallet af elever, der skal afsted på udveksling. For der skal jo også gerne være nogle elever tilbage i Sydslesvig, der tager 10. klasse, så skolernes økonomi ikke påvirkes for meget.

I skoleåret 2024/25 er 87 sydslesvigske elever på efterskole i Danmark. At unge sydslesvigere tilbringer et år på en efterskole i Danmark, er med til at sikre, at vi i Danmark også i fremtiden har en bevidsthed om, at der er et dansk mindretal syd for grænsen. For det er bl.a. i hverdagslivet på en efterskole, at unge opdager, at der er mere, som binder dem sammen, end som adskiller dem.

Vi mødes i dit morgengry

Også i 2024 var årshjulet for arrangementer godt fyldt ud.

I februar deltog Grænseforeningen og de sydslesvigske organisationer på rejsemessen 'Ferie For Alle' i Herning. Deltagelsen i messen, der samlet havde besøg af 55.497, var igen en stor succes. Mange udviste stor interesse for oplevelsesmuligheder syd for grænsen, og 965 deltog i vores quiz, hvor Hotel Strandleben havde sponsoreret hovedgevinsten. Standen, der har navnet 'Oplev Sydslesvig', er et efterhånden mangeårigt samarbejde mellem Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening (SSF) og Dansk Centralbibliotek.

Også i februar deltog Grænseforeningen på Efterskolernes Dag i Sydslesvig på Duborg-Skolen i Flensborg. Dagen er en vigtig platform i arbejdet med at få unge sydslesvigere på efterskole i Danmark, fordi familierne på hjemmebane kan møde en række danske efterskoler og elever herfra.

Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening (SSF) og Centralbiblioteket har stor glæde af samarbejde på rejsemessen 'Ferie For Alle' i Herning, der altid tiltrækker tusindvis af gæster.

I marts deltog Grænseforeningen og SSF på historiefestivalen 'Historiske Dage' i København. Her var de to foreninger værter for to debatter om 1864 i anledning af 160-året for krigen. Begge debatter var velbesøgte.

I april deltog Grænseforeningen og de sydslesvigske organisationer på undervisningsmessen 'Lærfest', der fandt sted i København. 'Lærfest' er en væsentlig platform, hvor der er mulighed for at komme i kontakt med en stor del af Danmarks lærerstand.

I juni deltog Grænseforeningen i De danske Årsmøder i Sydslesvig, der bød på møder, taler og hyggelige sammenkomster i hele Sydslesvig. En række af både bestyrelsesmedlemmer og sekretariatsansatte var rundt og holde tale eller sende en hilsen til årsmøderne.

Også i juni deltog Grænseforeningen og de sydslesvigske organisationer i Folkemødet Bornholm. Igen var det med et fællestelt under navnet

'Sydslesvigsteltet'. I alt blev de 22 arrangementer i teltet overværet af 1.365 tilskuere. Emnerne varierede fra forebyggelse af mistrivsel blandt børn, højredrejningen i Tyskland, tyske tilflyttere i Sønderjylland, øget inddragelse af de unge, mindretalsbeskyttelse samt fællessang, grænselandsquiz, koncert og det altid velbesøgte sønderjyske kaffebord. Derudover indgik Grænseforeningens Elevambassadører i dialog med besøgende i Folke-mødets gader. Også Grænseforeningen Ungdom deltog. Udover de sydslesvigske organisationer var Den Tyske Ambassade, Foreningen Norden og Dansk Generalkonsulat i Flensborg blandt samarbejdspartnere.

I september deltog Grænseforeningen, Grænseforeningens Elevambassadører og Grænseforeningen Ungdom med egen stand på Ungdommens Folkemøde i Valbyparken, København. Det unge folkemøde er ligeledes en vigtig platform, hvor danske skoleelever kan møde unge sydslesvigere i øjenhøjde og

Foto: Nikolaj Løngelødt/Oplev Sydslesvig

diskutere stort og småt fra grænsekontrol til juletraditioner.

I oktober deltog Grænseforeningen og de sydslesvigske organisationer i Kulturnatten på Christiansborg, København. Her kommer mange forskellige mennesker, men fælles er det, at folk gerne vil blive klogere.

I november var Grænseforeningen medværter for den traditionelle Folketingstur for en sydslesvigsk delegation. Delegationen besøgte bl.a. Christiansborg, Glyptoteket og Grænseforeningens sekretariatet i Peder Skrams Gade, hvorefter der blev afsluttet med fællesmiddag i Tivoli. Turen er en vigtig del af sam-

arbejdet mellem Grænseforeningen og det danske mindretals organisationer, hvor nye forbindelser etableres, og eksisterende relationer styrkes.

Lokalforeningerne er foreningens fundament

Grænseforeningens lokalforeninger har i 2024 arrangeret mange gode aktiviteter. Der er sikkert også blevet drukket masser af kaffe undervejs, men vigtigst af alt er der blevet sat fokus på grænselandet. Det er sket gennem oplysende foredrag, spændende debatarrangementer og ture til ikke mindst Sydslesvig.

Foto: Jette Thorup/Grenseforeningen Silkeborg-Hammel

I september mødtes en gruppe sydslesvigere med medlemmer fra Grænseforeningens lokalforeninger Viborgegnen og Silkeborg-Hammel til familietræf. Mødet fandt sted på Koldinghus og Skamlingsbanken.

Som en del af lokalforeningernes fundament har der også været afstemningsfester, fællessang og -spisning, generalforsamlinger og meget andet. Uden de mange hundrede frivillige i lokalforeningerne ville det aldrig kunne lade sig gøre at opretholde et så højt aktivitetsniveau. Den største tak skal derfor lyde til vores ildsjæle for de mange interessante "kaffemøder"!

Mange arrangementer fandt sted i samarbejde med lokale samarbejdspartnere og/eller samarbejdspartnere i Sydslesvig, hvilket har bekræftet de fortsat tætte bånd mellem Grænseforeningens lokalforeninger og det danske mindretals foreninger. Fra lokalforeningernes side er der heldigvis et ønske om endnu flere venskabsforbindelser og tættere bånd til det danske mindretals foreninger.

Sekretariatet arrangerer desuden de to halvårige lokalforeningsmøder, hhv. i marts og i oktober i Middelfart, hvor vi har mulighed for at mødes, tale sammen og ikke mindst blive inspireret af hinanden. I januar 2024

inviterede Grænseforeningen desuden til et 'Gå hjem-møde', hvor der blev fortalt om situationen i foreningen i kølvandet på en række artikler bragt i Kristeligt Dagblad. Sådan et møde kan vi forhåbentlig undvære i fremtiden.

Frivillighed og ønsket om flere yngre kræfter fylder meget i lokalforeningerne. Desværre er der fortsat plads til forbedring, når det kommer til generationsskiftet. Konsekvensen er, at antallet af lokalforeninger bliver ved med at falde, så vi er ved at nærme os de 40 afdelinger. Siden sidste Sendemandsmøde har både lokalforeningen på Bornholm og Midtsjælland valgt at nedlægge sig selv, primært på grund af manglende frivillige kræfter. Det er en udvikling, som er dybt beklagelig og bekymrende. Derfor skal vi blandt andet blive meget bedre til at sætte frivillighed i fokus og søge løsninger, der kan fremtidssikre lokalforeningerne. Aktive lokalforeninger med attraktive tilbud og støtte fra både sekretariat og hovedbestyrelse lokker alt andet lige nye medlemmer til og fastholder

eksisterende. Det har vi tidligere fået bekræftet, og det skal vi understøtte mere, end det hidtil har været tilfældet.

Et lille fald i medlemstal

I 2024 er det samlede medlems-tal faldet fra 8.000 til 7.900 husstandsmedlemmer, svarende til 4.500 medlemskaber. Det er faktisk markant mindre, end jeg havde frygtet. Til sammenligning mistede Grænseforeningen lidt over 1.000 husstandsmedlemmer fra 2021 til 2022 og lidt over 500 husstands-medlemmer fra 2022 til 2023. Så det kunne have været værre i 2024, som man nok ville sige på jysk.

Langt de fleste medlemmer falder fortsat fra af naturlige årsager, ikke på grund af manglende interesse for sagen. Samtidig har den fortsatte gennemgang af medlemsdatabasen sikret, at alle medlemmer nu rent faktisk modtager kontingentopkrævninger, så der fremadrettet forhåbentlig er styr på rykkere og restancer.

At der kun har været et lille fald i medlemstallet i det forgangne år, skyldes i høj grad, at der bliver gjort et stort stykke arbejde i Grænseforeningens lokalforeninger for at lokke nye medlemmer til. Dette afgørende arbejde er med til at sikre en livsvigtig strøm af indmeldelser og ses især i kølvandet på lokalforeningernes mange inspirerende arrangementet og udflugter. I alt fik Grænseforeningen 296 nye medlemmer, hvilket er 60 flere end indmeldelserne i 2023. Det er en imponerende stigning på 25 procent, som fortjener et kæmpestort virtuelt skulderklap til alle ildsjæle derude. Godt gået!

Sammen skal vi udvikle vores forening

Grænseforeningens sekretariat oplevede i 2024 en del udskiftning. Direktøren blev fyret, og i samme periode havde to medarbejdere sagt op. Samtidig nåede en projektansættelse sit udløb, og en studentermedarbejder skulle videre i sit

Foto: Alexander Leicht Rygaard/Grænseforting

uddannelsesforløb. Nye kræfter er kommet til og er blevet taget godt imod hele vejen rundt i foreningen. Med nye øjne, en ny generalsekretær og forhåbentlig mere kontinuitet ser vi frem til at udvikle og styrke organisationen og finde nye muligheder, der kan gøre foreningslivet nemmere for lokalforeningerne.

Vi har bl.a. undersøgt, hvordan man kan lette kasserernes opgave med kun én årlig afregning. I 2024 kommer også nye retningslinjer og ansøgningsproces for lokalforeningspuljen. Det var hovedbestyrelsens ønske, at det skulle være nemmere og mere

Foto: Alexia Lørdahl Rygaard / Grænsesporingen

*På trods af meget regn vajede
Dannebrog som altid gennem
Flensborgs gader i forbindelse med
De danske Årsmøder.*

transparent for Grænseforeningens lokalforeninger at søge om tilskud til arrangementer og udflugter, samt at der skulle lægges vægt på at støtte de arrangementer og udflugter, som lå inden for Grænseforeningens formålsparagraf. Det er nu blevet tydeliggjort, hvad man som lokalforening kan ansøge om, samt hvilke krav ansøgningen skal opfylde.

Derudover er det blevet sat i værk, at der fremover arrangeres en fælles udflugt til Sydslesvig, som alle medlemmer har mulighed for at deltage i. Et initiativ, der forhåbentlig kan være med til at skaffe nye medlemmer, som kan få interesse for Sydslesvig ved at se mindretallet med egne øjne. Denne tur finder sted i september 2025, og vi håber, at der vil være stor opbakning til og interesse i at deltage i turen, sådan at medlemmerne på tværs af landet og lokalforeningerne kan være med til at vise støtte og interesse for det danske mindretal i Sydslesvig.

Årets helt store punkt i Sydslesvig var kongeparrets besøg ved Dannevirke og Flensborghus i oktober.

Et lille overskud i en omskiftelig tid

Grænseforeningens økonomi er sat sammen af fem kanaler:

1. Resultataftalen med Sydslesvig-udvalget, hvor økonomi og de opgaver, vi løser, hænger direkte sammen.
2. Kontingenter fra medlemmer, som er en mindre del.
3. Gaver og arv, som typisk men med udsving er en ganske lille del.
4. Afkast på Grænseforeningens egen formue, som er en meget stor del.
5. Afkast fra Grænsefondens formue, som er en meget stor del.

Afkastet fra Grænsefondens formue er baseret på Grænsefondens regnskab 2023, som var et godt år for de finansielle markeder. Det betød en indtægt fra Grænsefonden, der var væsentlig større end tidligere års gennemsnit. Modsat blev afkastet af Grænseforeningens formue slut 2024 ramt af det amerikanske valg,

hvor vi tabte penge på investeringerne i de grønne løsninger og i obligationer, hvor renten steg uventet. En del af tabet er allerede hentet i starten af 2025.

Samlet blev det til et mindre overskud på trods af ekstraordinære begivenheder i 2024.

Fremtiden ser lys ud

Det forgange år i Grænseforeningen har været præget af store forandringer. Også større forandringer end jeg havde forestillet mig, da jeg blev valgt som jeres formand den 27. april 2024. Jeg skal være ærlig og sige, at jeg havde ønsket mig en mindre tumultarisk start som formand, end det blev tilfældet.

Men det vigtigste for mig vil altid være Grænseforeningens ve og vel. Af samme årsag var det bydende nødvendigt at trække i nødbremsen meget hurtigt. Det var forudsætningen for at give vores forening en chance for at kunne komme til ro,

*Mirco Reimer-Elster blev
valgt som formand for
Grænseforeningen ved
Sendemandsmødet 2024
lørdag den 27. april.*

lægge fortiden bag sig og fokusere på fremtiden, som heldigvis ser lys ud.

Vi er langt fra i mål. Personligt nærer jeg ingen illusioner om, at overgangsperioden er hurtigt overstået. Der er tale om et langt og sejt træk i forsøget på at fremtidssikre vores forening, for der er gået meget tabt i de senere år: tillid til hinanden, lokalforeninger, mangeårige medlemmer, opbakning hos samarbejdspartnere og ikke mindst en lang række dygtige medarbejdere på sekretariatet. At det har forholdt sig sådan, kan jeg på Grænseforeningens vegne kun beklage og undskylde for. Det burde aldrig være sket.

Samtidig er jeg bevidst om, at I valgte mig som jeres formand, fordi I (endelig) vil se fremad fremfor tilbage. Det ønsker jeg også.

Uanset hvor i landet jeg har været på besøg det forgangne år, er jeg kun blevet bestyrket i min tro på, at fremtiden ser lys ud for vores forening. Grænseforeningen er meget bedre

end sit rygte, og rygterne om vores død er i øvrigt stærkt overdrevne, som Mark Twain så fint formulerede det i 1897.

Jeg ser frem til, at forandringerne fæstner sig og danner grobund for en forening, der atter kommer op i omdrejninger. Med fuldt fokus på støtten til det danske mindretal i Sydslesvig og en ukuelig lyst til at ville oplyse om mindretallet og det dansk-tyske grænselands helt særlige historie og eksemplariske evne til at gå fra mod hinanden til med hinanden og nu endda for hinanden. Det er en rørende historie, som fortjener større opmærksomhed.

Forudsætningen for at kunne fortælle disse historier er, at vi har et sekretariat med dygtige og dedikerede medarbejdere. Det har vi heldigvis.

Vores folkelige organisation afspejles i lokalforeningerne, lokalforeningsmøderne og her på Sendemandsmødet. Vores med-

Foto: Alexander Leicht Rygaard/Grænseforeningen

lemmer og vores lokalforeninger er vores forenings fundament.

Det er medlemmerne og lokalforeningerne, der udgør kernen i Grænseforeningen. Sekretariatet og hovedbestyrelsen – heriblandt formanden – er til for medlemmerne, ikke omvendt. Uden dem, intet os.

Men vigtigst af alt, så har vi alle sammen valgt at blive en del af denne forening – vores forening – fordi vi bakker op om en fælles sag: til fordel for Sydslesvig, grænselandet og vores egne lokalsamfund, hvor viljen til at yde en frivillig ind-

sats gør en positiv forskel hver evig eneste dag.

Tusind tak for det. Både som sydslesviger, samfundsborger og formand.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Mirco Reimer-Elster'.

4. april 2025

Mirco Reimer-Elster,
formand for Grænseforeningen

Grænseforeningens vedtægter

Grænseforeningen er en folkeoplysende forening.
Læs Grænseforeningens vedtægter her.

Navn, formål, hjemsted

§ 1

Foreningens navn er "Grænseforeningen". Foreningen blev stiftet den 2. november 1920. Grænseforeningen har hjemsted i Københavns Kommune.

§ 2

Det er Grænseforeningens formål at støtte danskheden i grænselandet, særligt syd for grænsen, at udbrede kendskabet til grænselandets forhold samt at bevare og styrke dansk sprog og kultur.

Organisation

§ 3

Som medlemmer kan optages:

- lokale grænseforeninger (lokalforeninger), hvis vedtægter ikke er i uoverensstemmelse med Grænseforeningens vedtægter.
- den landsdækkende ungdomsorganisation – Grænseforeningen Ungdom.
- enkeltpersoner, der ikke er tilknyttet en lokalforening.
- andre foreninger m.v., der tilslutter sig Grænseforeningens formål.
- uddannelsesinstitutioner.

§ 4

Enkeltpersoner, der ikke er tilknyttet en lokalforening, jf. § 3, pkt. 3 har samme rettigheder som øvrige medlemmer. Disse medlemmer betegnes direkte medlemmer.

Bestyrelsen varetager de direkte medlemmers interesser, så de får samme rettigheder som medlemmer af en lokalforening.

§ 5

Grænseforeningens øverste myndighed er Sendemandsmødet.

§ 6

Bestyrelsen har ansvaret for foreningens daglige ledelse.

§ 7

Bestyrelsen ansætter en direktør til at forestå foreningens daglige ledelse

§ 8

Sendemandsmødet vælger Grænseforeningens formand for en periode på 2 år.

§ 9

Grænseforeningen udgiver et medlemsblad.

§ 10

De lokale grænseforeninger og Grænseforeningen Ungdom ledes af egne bestyrelser, der vælges på en årlig generalforsamling.

§ 11

Medlemmer indbetaler hvert år det af Sendemandsmødet fastsatte kontingent til Grænseforeningen.

§ 12

Lokale grænseforeninger kan udmelde sig af Grænseforeningen med ét års varsel til en 1. januar.

Medlemmer af en lokalforening kan melde sig ud af Grænseforeningen med de regler, der gælder i lokalforeningens vedtægter.

Har lokalforeningen ingen regler eller er medlemmet direkte medlem af Grænseforeningen, kan udmeldelse ske med omgående virkning.

§ 13

Lokalforeninger, der ikke afregner kontingent rettidigt til Grænseforeningen, kan ikke lade sig repræsentere ved de ordinære og ekstraordinære Sendemandsmøder, der afholdes efter betalingsfristens udløb, jf. § 23.

§ 14

Lokalforeninger kan for at styrke det lokale og regionale arbejde slutte sig sammen i kredse.

Bestyrelsen

§ 15

Stk. 1. Bestyrelsen består af formanden og 16 medlemmer. Den sammensættes således:

Stk. 2. Sendemandsmødet vælger efter forslag fra lokalforeningerne 11 bestyrelsesmedlemmer i fem selvstændige regionsopdelte valg. Bestyrelsesmedlemmerne fordeles med 3 fra Region Syddanmark, 2 fra Region Midtjylland, 2 fra Region Nordjylland, 2 fra Region Sjælland og 2 fra Region Hovedstaden. Valgperioden er 2 år, således at 2 bestyrelsesmedlemmer fra Region Syddanmark og 1 fra hver af de øvrige regioner er på valg i lige år og de øvrige i ulige år. Gruppen af direkte medlemmer indgår i valg-handlingen på lige fod med lokalforeningerne i Region Hovedstaden.

Stk. 3. Alle lokalforeninger og gruppen af direkte medlemmer kan opstille kandidater i alle regioner. Alle kandidater skal have fast bopæl i den region, de opstiller i.

Stk. 4. Grænseforeningen Ungdom udpeger selv to medlemmer til Grænseforeningens bestyrelse.

Stk. 5. Bestyrelsen udpeger på sit første møde efter Sendemands-mødet for en periode på 2 år desuden 3 bestyrelsesmedlemmer med særlig sagkundskab. De pågældende skal være medlemmer af Grænseforeningen. Bestyrelsen konstituerer sig herefter med en 1. og en 2. næstformand, der sammen med formanden udgør formandskabet.

Stk. 6. I det tilfælde, at et bestyrelsesmedlem får varigt forfald, indtræder som suppleant den kandidat fra den pågældende region, som ved sidste Sendemandsmøde fik flest stemmer uden at blive valgt. Er der ingen suppleant i den pågældende region, påhviler det bestyrelsen at finde en i den pågældende region. Suppleantens valgperiode er den samme som for det medlem, der erstattes.

Stk. 7. I tilfælde af, at der ved udløb af fristen efter § 19 ikke er opstillet tilstrækkelig mange kandidater, påhviler det bestyrelsen at opstille det manglende antal kandidater til bestyrelsesposterne.

§ 16

Grænseforeningen yder sekretariatsbetjening til Grænseforeningen Ungdom. Der indgås en aftale mellem de to foreninger om omfanget af sekretariatsbetjeningen. ➡➡

§ 17

Bestyrelsen fører gennem formanden tilsyn med Grænseforeningens administration.

§ 18

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen træffer beslutninger ved almindelig stemmeflerhed af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Der føres protokol og udsendes referat til bestyrelsens medlemmer. Referatet lægges derefter ud på foreningens hjemmeside.

§ 19

Stk. 1. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg til løsning af særlige opgaver. Udvalgsformænd udpeges blandt bestyrelsens medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger desuden medlemmer til legat- og fondsbestyrelser m.v.

Stk. 3. Efter indstilling fra formandskabet vedtager bestyrelsen budget og handlingsplaner, der beskriver hovedindholdet af Grænseforeningens kommende aktiviteter.

§ 20

Bestyrelsen kan udelukke et medlem af Grænseforeningen (jvf. § 3), når der findes grund dertil. Det udelukkede medlem kan indanke beslutningen til det førstkommande Sendemandsmøde.

Sendemandsmødet

§ 21

Stk. 1. Bestyrelsen indkalder til ordinært Sendemandsmøde, der skal afholdes hvert år i perioden 15. april til 31. maj. Indkaldelsen sker med 5 ugers varsel og sendes til:

- formænd for de lokale grænseforeninger
- formanden for Grænseforeningen Ungdom
- medlemmer uden tilknytning til en lokalforening
- foreninger og uddannelsesinstitutioner, som er medlemmer af foreningen
- bestyrelsens medlemmer

Stk. 2. Dagsorden og bestyrelsens skriftlige beretning udsendes samtidig med indkaldelsen. Det reviderede årsregnskab udsendes senest to uger før Sendemandsmødet.

Stk. 3. Sendemandsmødets dagsorden skal mindst indeholde nedenstående punkter i den angivne rækkefølge:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag
6. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen
7. Valg:
 - a. Formand
 - b. Bestyrelse (jvf. § 15)
 - c. Revisor
8. Eventuelt

§ 22

Lokalforeninger og Grænseforeningen Ungdom samt gruppen af direkte medlemmer kan begære forslag optaget på dagsordenen, herunder forslag til formandsvalg. Sådanne forslag samt forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer, jvf. § 15, skal være administrationen i hænde senest 8 uger før Sendemandsmødets afholdelse.

Forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer skal dog være Grænseforeningens sekretariat i hænde senest fire uger før Sendemandsmødet.

§ 23

Bestyrelsen indkalder til ekstraordinært Sendemandsmøde, når den finder det nødvendigt, eller når mindst 1/10 af lokalforeningerne fremsætter ønske herom. Indkaldelsen sker med mindst 14 dages varsel med angivelse af dagsorden. Gruppen af direkte medlemmer tæller i denne sammenhæng som en lokalforening.

§ 24

Sendemandsmødet er kun beslutningsdygtigt, når halvdelen af de fremmødte stemmeberettigede deltager i afstemningen. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Der kan kun tages beslutninger om sager, der er opført på dagsordenen. Alle personvalg sker skriftligt.

§ 25

Lokalforeningerne samt gruppen af direkte medlemmer har ret til at sende 1 sendemand pr. 50 medlemmer, dog har alle foreninger samt gruppen af direkte medlemmer uanset størrelse ret til 1 sendemand. Dvs. at 51 medlemmer udløser 2 sendemænd, 101 medlemmer udløser 3 sendemænd osv.

§ 26

Stk. 1. Alle medlemmer af foreningen har ret til at deltage i Sendemandsmødet med taleret.

Stk. 2. Kun sendemænd har stemmeret. Bestyrelsesmedlemmer har – uanset om de er sendemænd eller ej – stemmeret ved alle afstemninger.

§ 27

Det ordinære Sendemandsmøde træffer efter indstilling fra bestyrelsen beslutning om størrelsen af de forskellige medlemskontingenter til Grænseforeningen.

§28

Der føres protokol over Sendemandsmødets forhandlinger. Protokollen underskrives af formand og dirigent og har dermed juridisk gyldighed.

Hæftelse

§ 29

Stk. 1. Foreningen tegnes af formanden sammen med en af næstformændene. I formandens forfald kan dog de to næstformænd tegne foreningen. Formanden, subsidiært næstformændene, kan udstede tidsbegrænsede fuldmagter til funktionærer i administrationen.

Stk. 2. Til erhvervelse, pantsætning eller afhændelse af fast ejendom kræves bestyrelsens samtykke.

Stk. 3. Medlemmer og bestyrelsesmedlemmer hæfter ikke personligt for de af foreningen indgåede forpligtigelser, for hvilke alene foreningen hæfter med sin formue. Foreningens medlemmer har udover pligt til at betale kontingent ikke andre økonomiske forpligtigelser overfor foreningen, ligesom foreningens medlemmer ikke har krav på nogen del af foreningens formue eller indtægter af nogen art.

Regnskab og revision

§ 30

Regnskabsåret følger kalenderåret.

§ 31

Regnskabet revideres af den af Sendemandsmødet valgte statsautoriserede revisor.

Ændring af vedtægter, foreningens opløsning

§ 32

Ændringer af disse vedtægter kan ske på et ordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 33

Grænseforeningens opløsning kan kun finde sted på et i den anledning indkaldt ekstraordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves, at 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede stemmer herfor. Sendemandsmødet tager i tilfælde af vedtagelse af opløsning bestemmelse om afviklingen af foreningens formue, som skal anvendes til almene formål eller bedst muligt i overensstemmelse med formålsparagraffen. Bestyrelsen kan ikke træde tilbage før opløsning af formue m.m. er effektueret. Bestyrelsen nedsætter et likvidationsudvalg bestående af repræsentanter for bestyrelsen og foreningens revisor.

§ 34

Ovenstående vedtægter er vedtaget på Sendemandsmødet den 14. maj 2023.

Grænseforeningens nuværende vedtægter

Ord og sætninger, der bortfalder, er gennemstreget

Navn, formål, hjemsted

§ 1

Foreningens navn er "Grænseforeningen". Foreningen blev stiftet den 2. november 1920. Grænseforeningen har hjemsted i Københavns Kommune.

§ 2

Det er Grænseforeningens formål at støtte danskheden i grænselandet, særligt syd for grænsen, at udbrede kendskabet til grænselandets forhold samt at bevare og styrke dansk sprog og kultur.

Organisation

§ 3

Som medlemmer kan optages:

- lokale grænseforeninger (lokalforeninger), hvis vedtægter ikke er i uoverensstemmelse med Grænseforeningens vedtægter.
- den landsdækkende ungdomsorganisation — Grænseforeningen Ungdom.
- enkeltpersoner, der ikke er tilknyttet en lokalforening.
- andre foreninger m.v., der tilslutter sig Grænseforeningens formål.
- uddannelsesinstitutioner.

§ 4

Enkeltpersoner, der ikke er tilknyttet en lokalforening, jf. § 3, pkt. 3 har samme rettigheder som øvrige medlemmer. Disse medlemmer betegnes direkte medlemmer.

Bestyrelsen varetager de direkte medlemmers interesser, så de får samme rettigheder som medlemmer af en lokalforening.

Hovedbestyrelsens forslag til nye vedtægter

Ændringer er skrevet med *kursiv*

Navn, formål, hjemsted

§ 1

Foreningens navn er 'Grænseforeningen'. *Grænseforeningen* blev stiftet den 2. november 1920. Grænseforeningen har hjemsted i Københavns Kommune.

§ 2

Grænseforeningen er en folkeoplysende forening. Grænseforeningens formål er at fremme og støtte dansk sprog og kultur i Sydslesvig, samt at øge kendskabet til og forståelsen for grænselandets forhold.

Organisation

§ 3

Som medlemmer kan optages:

- lokale grænseforeninger, hvis vedtægter er i overensstemmelse med Grænseforeningens vedtægter.
- Uddannelsesinstitutioner og øvrige foreninger, der tilslutter sig Grænseforeningens formål, kan optages som enkeltmedlemmer.

§ 5

Grænseforeningens øverste myndighed er Sendemandsmødet.

§ 6

Bestyrelsen har ansvaret for foreningens daglige ledelse.

§ 7

Bestyrelsen ansætter en direktør til at forestå foreningens daglige ledelse

§ 8

Sendemandsmødet vælger Grænseforeningens formand for en periode på 2 år.

§ 9

Grænseforeningen udgiver et medlemsblad.

§ 10

De lokale grænseforeninger ~~og Grænseforeningen Ungdom~~ ledes af egne bestyrelser, der vælges på en årlig generalforsamling.

§ 11

Medlemmer indbetaler hvert år det af Sendemandsmødet fastsatte kontingent til Grænseforeningen.

§ 12

Lokale grænseforeninger kan udmelde sig af Grænseforeningen med ét års varsel til en 1. januar.

~~Medlemmer af en lokalforening kan melde sig ud af Grænseforeningen med de regler, der gælder i lokalforeningens vedtægter.~~

~~Har lokalforeningen ingen regler eller er medlemmet direkte medlem af Grænseforeningen, kan udmeldelse ske med omgående virkning.~~

§ 4

Grænseforeningens øverste myndighed er Sendemandsmødet.

§ 5

Hovedbestyrelsen har ansvaret for *Grænseforeningens* daglige ledelse.

§ 6

Hovedbestyrelsen ansætter en *generalsekretær* til at forestå den daglige ledelse.

§ 7

Sendemandsmødet vælger Grænseforeningens formand for en periode på 2 år.

§ 8

Grænseforeningen udgiver *medlemsbladet 'Grænsen'*.

§ 9

De lokale grænseforeninger ledes af egne bestyrelser, der vælges på en årlig generalforsamling.

§ 10

Medlemmer indbetaler hvert år det af Sendemandsmødet fastsatte kontingent til Grænseforeningen.

§ 11

Lokale grænseforeninger kan udmelde sig af Grænseforeningen med ét års varsel til en 1. januar.

§ 13

Lokalforeninger, der ikke afregner kontingent rettidigt til Grænseforeningen, kan ikke lade sig repræsentere ved de ordinære og ekstraordinære Sendemandsmøder, der afholdes efter betalingsfristens udløb, jf. § 23.

§ 14

Lokalforeninger kan for at styrke det lokale og regionale arbejde slutte sig sammen i kredse.

Bestyrelsen

§ 15

Stk. 1. Bestyrelsen består af formanden og 16 medlemmer. Den sammensættes således:

Stk. 2. Sendemandsmødet vælger efter forslag fra lokalforeningerne 11 bestyrelsesmedlemmer i fem selvstændige regionsopdelte valg. Bestyrelsesmedlemmerne fordeles med 3 fra Region Syddanmark, 2 fra Region Midtjylland, 2 fra Region Nordjylland, 2 fra Region Sjælland og 2 fra Region Hovedstaden. Valgperioden er 2 år, således at 2 bestyrelsesmedlemmer fra Region Syddanmark og 1 fra hver af de øvrige regioner er på valg i lige år og de øvrige i ulige år.

Gruppen af direkte medlemmer indgår i valghandlingen på lige fod med lokalforeningerne i Region Hovedstaden.

Stk. 3. Alle lokalforeninger og gruppen af direkte medlemmer kan opstille kandidater i alle regioner. Alle kandidater skal have fast bopæl i den region, de opstiller i.

Stk. 4. Grænseforeningen Ungdom udpeger selv to medlemmer til Grænseforeningens bestyrelse.

§ 12

Lokale grænseforeninger, der ikke afregner kontingent rettidigt til Grænseforeningen, kan ikke lade sig repræsentere ved de ordinære og ekstraordinære Sendemandsmøder, der afholdes efter betalingsfristens udløb.

§ 13

Lokale grænseforeninger kan for at styrke det lokale og regionale arbejde slutte sig sammen i kredse.

Hovedbestyrelsen

§ 14

Stk. 1. Hovedbestyrelsen består af formanden og 11 medlemmer.

Stk. 2. Sendemandsmødet vælger efter forslag fra *de lokale grænseforeninger* 11 medlemmer til hovedbestyrelsen i fem selvstændige regionsopdelte valg. *Hovedbestyrelsens* medlemmer fordeles med 3 fra Region Syddanmark, 2 fra Region Midtjylland, 2 fra Region Nordjylland, 2 fra Region Sjælland og 2 fra Region Hovedstaden. Valgperioden er 2 år, så 2 hovedbestyrelsesmedlemmer fra Region Syddanmark og 1 fra hver af de øvrige regioner er på valg i lige år og de øvrige i ulige år.

Stk. 3. Alle *lokale grænseforeninger* kan opstille kandidater i alle regioner, dog skal alle kandidater have fast bopæl i den region, *hvor de opstilles*.

Stk. 5. Bestyrelsen udpeger på sit første møde efter Sendemandsmødet for en periode på 2 år desuden 3 bestyrelsesmedlemmer med særlig sagkundskab. De pågældende skal være medlemmer af Grænseforeningen. Bestyrelsen konstituerer sig herefter med en 1. og en 2. næstformand, der sammen med formanden udgør formandskabet.

Stk. 6. I det tilfælde, at et bestyrelsesmedlem får varigt forfald, indtræder som suppleant den kandidat fra den pågældende region, som ved sidste Sendemandsmøde fik flest stemmer uden at blive valgt. Er der ingen suppleant i den pågældende region, påhviler det bestyrelsen at finde en i den pågældende region. Suppleantens valgperiode er den samme som for det medlem, der erstattes.

Stk. 7. I tilfælde af, at der ved udløb af fristen efter § 19 ikke er opstillet tilstrækkelig mange kandidater, påhviler det bestyrelsen at opstille det manglende antal kandidater til bestyrelsesposterne.

§ 16

Grænseforeningen yder sekretariatsbetjening til Grænseforeningen Ungdom. Der indgås en aftale mellem de to foreninger om omfanget af sekretariatsbetjeningen.

§ 17

Bestyrelsen fører gennem formanden tilsyn med Grænseforeningens administration.

§ 18

Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen træffer beslutninger ved almindelig stemmeflerhed af samtlige bestyrelsesmedlemmer. Der føres protokol og udsendes referat til bestyrelsens medlemmer. Referatet lægges derefter ud på foreningens hjemmeside.

Stk. 4. *Hovedbestyrelsen* konstituerer sig med en 1. og en 2. næstformand, der sammen med formanden udgør formandskabet.

Stk. 5. I det tilfælde, at et *hovedbestyrelsesmedlem* får varigt forfald, indtræder som suppleant den kandidat fra den pågældende region, som ved sidste Sendemandsmøde fik flest stemmer uden at blive valgt. Er der ingen suppleant, påhviler det *hovedbestyrelsen* at finde en i den pågældende region. Suppleantens valgperiode *følger den* som for det medlem, der erstattes.

Stk. 6. I tilfælde af, at der ved udløb af *opstillingsfristen* ikke er opstillet tilstrækkelig mange kandidater, påhviler det *hovedbestyrelsen* at opstille det manglende antal kandidater.

§ 15

Hovedbestyrelsen fører gennem *formandskabet* tilsyn med Grænseforeningens administration.

§ 16

Hovedbestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. *Hovedbestyrelsen* træffer beslutninger ved almindelig stemmeflerhed blandt samtlige tilstedeværende medlemmer. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende. Der føres protokol og udsendes referat til *hovedbestyrelsens* medlemmer.

Referatet lægges derefter ud på *Grænseforeningens* hjemmeside.

§ 19

Stk. 1. Bestyrelsen kan nedsætte udvalg til løsning af særlige opgaver. Udvalgsformænd udpeges blandt bestyrelsens medlemmer.

Stk. 2. Bestyrelsen vælger desuden medlemmer til legat- og fondsbestyrelser m.v.

Stk. 3. Efter indstilling fra formandskabet vedtager bestyrelsen budget og handlingsplaner, der beskriver hovedindholdet af Grænseforeningens kommende aktiviteter.

§ 20

Bestyrelsen kan udelukke et medlem af Grænseforeningen (jvf. § 3), når der findes grund dertil. Det udelukkede medlem kan indanke beslutningen til det førstkommande Sendemandsmøde.

Sendemandsmødet

§ 21

Stk. 1. Bestyrelsen indkalder til ordinært Sendemandsmøde, der skal afholdes hvert år i perioden 15. april til 31. maj. Indkaldelsen sker med 5 ugers varsel og sendes til:

- formænd for de lokale grænseforeninger
- ~~formanden for Grænseforeningen Ungdom~~
- ~~medlemmer uden tilknytning til en lokalforening~~
- foreninger og uddannelsesinstitutioner, som er medlemmer af foreningen
- bestyrelsens medlemmer

Stk. 2. Dagsorden og bestyrelsens skriftlige beretning udsendes samtidig med indkaldelsen. Det reviderede årsregnskab udsendes senest to uger før Sendemandsmødet.

§ 17

Stk. 1. *Hovedbestyrelsen kan nedsætte udvalg til løsning af særlige opgaver. Udvalgsformænd udpeges blandt hovedbestyrelsens medlemmer. Et udvalg kan anmode om at lade sig supplere med eksterne medlemmer med særlige kompetencer/ressourcer. Disse skal ved simpelt flertal godkendes af hovedbestyrelsen. Eksternt udpegede udvalgsmedlemmer har ikke stemmeret.*

Stk. 2. *Hovedbestyrelsen vælger medlemmer til legat- og fondsbestyrelser m.v.*

Stk. 3. *Efter indstilling fra formandskabet vedtager hovedbestyrelsen budget og handlingsplaner, der beskriver hovedindholdet af Grænseforeningens kommende aktiviteter.*

§ 18

Hovedbestyrelsen kan udelukke et medlem af Grænseforeningen, når der findes grund dertil. Det udelukkede medlem kan indanke beslutningen til det førstkomende Sendemandsmøde.

Sendemandsmødet

§ 19

Stk. 1. *Hovedbestyrelsen indkalder til ordinært Sendemandsmøde, der afholdes hvert år inden 31. maj. Indkaldelsen sker med 5 ugers varsel og sendes til formænd for de lokale grænseforeninger, foreninger og uddannelsesinstitutioner samt hovedbestyrelsens medlemmer.*

Stk. 2. *Dagsorden og hovedbestyrelsens skriftlige beretning udsendes samtidig med indkaldelsen. Det reviderede årsregnskab udsendes senest to uger før Sendemandsmødet.*

Stk. 3. Sendemandsmødets dagsorden skal mindst indeholde nedenstående punkter i den angivne rækkefølge:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. Bestyrelsens orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag
6. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen
7. Valg:
 - a. Formand
 - b. Bestyrelse (jvf. § 15)
 - c. Revisor
8. Eventuelt

§ 22

Lokalforeninger og Grænseforeningen Ungdom samt gruppen af direkte-medlemmer kan begære forslag optaget på dagsordenen, herunder forslag til formandsvalg. Sådanne forslag samt forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer, jvf. § 15, skal være administrationen i hænde senest 8 uger før Sendemandsmødets afholdelse.

Forslag til valg af bestyrelsesmedlemmer skal dog være Grænseforeningens sekretariat i hænde senest fire uger før Sendemandsmødet.

§ 23

Bestyrelsen indkalder til ekstraordinært Sendemandsmøde, når den finder det nødvendigt, eller når mindst 1/10 af lokalforeningerne fremsætter ønske herom. Indkaldelsen sker med mindst 14 dages varsel med angivelse af dagsorden. Gruppen af direkte-medlemmer tæller i denne sammenhæng som en lokalforening.

Stk. 3. Sendemandsmødets dagsorden skal som *minimum* indeholde nedenstående punkter i den angivne rækkefølge:

1. Valg af dirigent
2. *Hovedbestyrelsens* beretning om Grænseforeningens virksomhed det forløbne år
3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
4. *Hovedbestyrelsens* orientering om handlingsplan og budget for det kommende år
5. Behandling af indkomne forslag
6. Fastsættelse af kontingent til hovedforeningen
7. Valg:
 - a. Formand (jvf. § 7)
 - b. Medlemmer til *hovedbestyrelsen* (jvf. § 14)
 - c. Revisor
8. Eventuelt

§ 20

Lokale grænseforeninger kan begære forslag optaget på dagsordenen, herunder *fremkomme med* forslag til formandsvalg. Sådanne forslag skal være administrationen i hænde senest 8 uger før Sendemandsmødets afholdelse.

Forslag til valg af *medlemmer til hovedbestyrelsen* (jvf. § 14) skal dog være Grænseforeningens sekretariat i hænde senest 4 uger før Sendemandsmødet.

§ 21

Hovedbestyrelsen indkalder til ekstraordinært Sendemandsmøde, når den finder det nødvendigt, eller når mindst 1/10 af *de lokale grænseforeninger* fremsætter ønske herom. Indkaldelsen sker med mindst 2 ugers varsel med angivelse af dagsorden.

§ 24

Sendemandsmødet er kun beslutningsdygtigt, når halvdelen af de fremmødte stemmeberettigede deltager i afstemningen. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Der kan kun tages beslutninger om sager, der er opført på dagsordenen. Alle personvalg sker skriftligt.

§ 25

Lokalforeningerne ~~samt gruppen af direkte medlemmer~~ har ret til at sende 1 sendemand pr. 50 medlemmer, dog har alle foreninger ~~samt gruppen af direkte medlemmer~~ uanset størrelse ret til 1 sendemand. Dvs. at 51 medlemmer udløser 2 sendemænd, 101 medlemmer udløser 3 sendemænd osv.

§ 26

Stk. 1. Alle medlemmer af foreningen har ret til at deltage i Sendemandsmødet med taleret.

Stk. 2. Kun sendemænd har stemmeret. Bestyrelsesmedlemmer har – uanset om de er sendemænd eller ej – stemmeret ved alle afstemninger.

§ 27

Det ordinære Sendemandsmøde træffer efter indstilling fra bestyrelsen beslutning om størrelsen af de forskellige medlemskontingenter til Grænseforeningen.

§28

Der føres protokol over Sendemandsmødets forhandlinger. Protokollen underskrives af formand og dirigent og har dermed juridisk gyldighed.

§ 22

Sendemandsmødet er kun beslutningsdygtigt, når halvdelen af de fremmødte stemmeberettigede deltager i afstemningen. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Der kan kun tages beslutninger om sager, der er opført på dagsordenen. Alle personvalg sker skriftligt.

§ 23

Lokale grænseforeninger har ret til at sende 1 sendemand pr. 50 medlemmer, dog har alle foreninger uanset størrelse ret til 1 sendemand. Dvs. at 51 medlemmer udløser 2 sendemænd, 101 medlemmer udløser 3 sendemænd osv.

§ 24

Stk. 1. Alle medlemmer af *Grænseforeningen* har ret til at deltage i Sendemandsmødet med taleret.

Stk. 2. Kun sendemænd har stemmeret. *Medlemmer af hovedbestyrelsen* har – uanset om de er sendemænd eller ej – stemmeret ved alle afstemninger.

§ 25

Det ordinære Sendemandsmøde træffer efter indstilling fra *hovedbestyrelsen* beslutning om størrelsen af de *enkelte* medlemskontingenter til Grænseforeningen.

§26

Der føres protokol over Sendemandsmødets forhandlinger. Protokollen underskrives af formand og dirigent og har dermed juridisk gyldighed.

Hæftelse

§ 29

Stk. 1. Foreningen tegnes af formanden sammen med en af næstformændene. I formandens forfald kan dog de to næstformænd tegne foreningen. Formanden, subsidært næstformændene, kan udstede tidsbegrænsede fuldmagter til funktionærer i administrationen.

Stk. 2. Til erhvervelse, pantsætning eller afhændelse af fast ejendom kræves bestyrelsens samtykke.

Stk. 3. Medlemmer og bestyrelsesmedlemmer hæfter ikke personligt for de af foreningen indgåede forpligtigelser, for hvilke alene foreningen hæfter med sin formue. Foreningens medlemmer har udover pligt til at betale kontingent ikke andre økonomiske forpligtigelser overfor foreningen, ligesom foreningens medlemmer ikke har krav på nogen del af foreningens formue eller indtægter af nogen art.

Regnskab og revision

§ 30

Regnskabsåret følger kalenderåret.

§ 31

Regnskabet revideres af den af Sendemandsmødet valgte statsautoriserede revisor.

Hæftelse

§ 27

Stk. 1. *Grænseforeningen* tegnes af formanden sammen med en af næstformændene. I formandens forfald kan de to næstformænd tegne *Grænseforeningen*. Formanden, subsidiært næstformændene, kan udstede tidsbegrænsede fuldmagter til funktionærer i *Grænseforeningens* administration.

Stk. 2. Til erhvervelse, pantsætning eller afhændelse af fast ejendom kræves *hovedbestyrelsens* samtykke.

Stk. 3. Medlemmer samt *medlemmer af hovedbestyrelsen* hæfter ikke personligt for de af *Grænseforeningen* indgåede forpligtigelser, for hvilke alene *Grænseforeningen* hæfter med sin formue. *Grænseforeningens* medlemmer har udover pligt til at betale kontingent ikke andre økonomiske forpligtigelser overfor *Grænseforeningen*, ligesom *Grænseforeningens* medlemmer ikke har krav på nogen del af *Grænseforeningens* formue eller indtægter af nogen art.

Regnskab og revision

§ 28

Regnskabsåret følger kalenderåret.

§ 29

Regnskabet revideres af den af Sendemandsmødet valgte statsautoriserede revisor.

Ændring af vedtægter, foreningens opløsning

§ 32

Ændringer af disse vedtægter kan ske på et ordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 33

Grænseforeningens opløsning kan kun finde sted på et i den anledning indkaldt ekstraordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves, at 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede stemmer herfor. Sendemandsmødet tager i tilfælde af vedtagelse af opløsning bestemmelse om afviklingen af foreningens formue, som skal anvendes til almene formål eller bedst muligt i overensstemmelse med formålsparagraffen. Bestyrelsen kan ikke træde tilbage før opløsning af formue m.m. er effektueret. Bestyrelsen nedsætter et likvidationsudvalg bestående af repræsentanter for bestyrelsen og foreningens revisor.

§ 34

Ovenstående vedtægter er vedtaget på Sendemandsmødet den 14. maj 2023.

Ændring af vedtægter, Grænseforeningens opløsning

§ 30

Ændringer af disse vedtægter kan ske på et ordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves 2/3 af de afgivne stemmer.

§ 31

Grænseforeningens opløsning kan kun finde sted på et i den anledning indkaldt ekstraordinært Sendemandsmøde. Til vedtagelse kræves, at 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede stemmer herfor. Sendemandsmødet tager i tilfælde af vedtagelse af opløsning bestemmelse om afviklingen af *Grænseforeningens* formue, som skal anvendes til almene formål eller bedst muligt i overensstemmelse med formålsparagraffen. *Hovedbestyrelsen* kan ikke træde tilbage før opløsning af formue m.m. er effektueret. *Hovedbestyrelsen* nedsætter et likvidationsudvalg bestående af repræsentanter for *hovedbestyrelsen* og foreningens revisor.

§ 32

Ovenstående vedtægter er vedtaget på Sendemandsmødet den 11.05.2025.

Grænseforeningens nuværende strategi

Vedtaget på Sendemandsmødet 2023.

Grænseforeningen vil:

- Placere grænselandet i hjertet af et åbent Danmark og et åbent Europa.
- Stå vagt om København-Bonn-erklæringerne.
- Skabe bevidsthed om egen national identitet som udgangspunkt for at sætte mangfoldighed på dagsordenen.

Dette opnås gennem, at:

- Oplyse, informere, skabe viden om og forståelse for, hvad danskhed er, herunder hvad det danske mindretal er. Dette skal ske med udgangspunkt i, at såvel danskhed og det danske mindretal findes i mange modeller. Samt at den mangfoldighed i sig selv har værdi.

- Tilvejebringe og kommunikere viden og analyser, der identificerer og belyser grænselandets særlige udfordringer og vilkår, og i forlængelse heraf formulere løsningsforslag, der fremmer forholdene i grænselandet.

Forudsætningen herfor er, at:

- Grænseforeningen er en forening, der gennem arrangementer, videndeling og oplysning samler mennesker med interesse for grænselandet og med indsigt i, at grænselandets historie og samtidig er hele Danmarks historie og samtidig.
- Grænseforeningen er en professionel og moderne organisation, der understøtter og udvikler en landsdækkende, medlemsbåret, national forening af frivillige.

Hovedbestyrelsens forslag til ny strategi for Grænseforeningen

Til vedtagelse på Sendemandsmødet 2025.

Vision: Hvorfor eksisterer vi?

- Grænseforeningen eksisterer for at fremme og støtte dansk sprog og kultur i Sydslesvig og for at øge kendskabet til og forståelsen for grænselandets forhold.
- Grænseforeningens lokalforeninger spiller en nøglerolle i mødet over grænsen.
- Grænseforeningen oplyser om vigtigheden af Danmarks fortsatte støtte til dansk sprog og kultur syd for grænsen.

Mission: Hvorhen vil vi?

- Grænseforeningen vil arbejde for et bredt folkeligt kendskab til forholdene i Sydslesvig og grænselandet.
- Grænseforeningen vil bidrage til en så dansk tilværelse som muligt syd for grænsen.
- Grænseforeningen vil bistå i at styrke de stærke sproglige og kulturelle bånd hen over grænsen.

Aktion: Hvad gør vi for at nå derhen?

- Grænseforeningen bygger bro hen over grænsen ved at pleje eksisterende forbindelser og udvikle nye fællesskaber mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Danmark.

Værdier: Hvilke principper guider vores måde at arbejde på?

- Grænseforeningen har et historisk ansvar for at støtte det danske mindretal i Sydslesvig.
- Grænseforeningens arbejde er baseret på et åbent og tillidsfuldt samarbejde med flertal og mindretal i grænselandet.
- Grænseforeningens arbejde er baseret på en overbevisning om, at fællesskab er drivkraften bag fremskridt.

Grænseforeningens budget

tusinde kroner	Budget 2025	Regnskab 2024	Regnskab 2023
Kontingenter	535	700	521
Private gaver og arv	190	427	4.664
Grænsefonden (normalt 4,0 mio. kr.)	3.600	5.812	1.550
Øvrige tilskud fra fonde og legater	757	708	820
Offentlige tilskud	4.881	4.741	5.369
Øvrige indtægter	5	1	93
Periodisering Leksikon	0	514	-514
Projektmidler	511	998	678
I ALT INDTÆGTER	10.479	13.903	13.182
Oplysning og kommunikation			
Undervisningsaktiviteter	2.868	2.377	2.185
Udvikling af undervisningsaktiv.	141	446	449
KMA	0	329	735
Grænsen	1.842	1.697	1.730
Leksikon	0	662	295
Folkemødet	847	780	804
PR og kommunikation	952	1.028	1.116
	6.650	7.320	7.314
Internationale aktiviteter	0	2	2
Foreningsdrift	2.829	2.879	3.126
Drift af sekretariat	2.989	3.600	2.523
Projektvirksomhed	511	1.059	658
I ALT OMKOSTNINGER	12.979	14.860	13.624
Resultat før finansielle poster	-2.500	-957	-442
FINANSIELLE POSTER	2.500	1.273	4.011
RESULTAT	0	316	3.569

